

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

KIDS FIRST GASTOUDERBUREAU

Inhoud

1. VOORWOORD	3
2. WAT DOET KIDS FIRST GASTOUDERBUREAU?	3
3. DE WERKWIJZE GASTOUDERBUREAU	3
4. DE EISEN AAN GASTOUDEROPVANG	4
5. WAT HOUDT EEN PEDAGOGISCH BELEID IN?	5
6. DE PEDAGOGISCHE VISIE VAN KIDS FIRST	5
7. DE PEDAGOGISCHE BASISREGELS	5
8. DE PEDAGOGISCHE BASISREGELS IN DE PRAKTIJK	6
9. DE SAMENWERKING TUSSEN VRAAG- EN GASTOUDERS	10
10. DE ROL VAN KIDS FIRST GASTOUDERBUREAU	10

1. VOORWOORD

Aan de opvang van kinderen worden zeer hoge eisen gesteld. Kids First , intermediair op het gebied van kinderopvang, besteedt dan ook bijzonder veel aandacht aan de kwaliteit van de opvang.

Het gastouderbureau van Kids First organiseert gastouderopvang in het noorden van ons land. Om de kwaliteit blijvend op een hoog peil te houden, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen, is een goed onderbouwd pedagogisch beleid onontbeerlijk. In dit boekje is het beleid van het gastouderbureau van Kids First neergelegd.

Wij hopen dat dit beleid de ouders en gastouders houvast biedt en dat het ertoe bijdraagt dat ouders hun kinderen met een gerust hart toevertrouwen aan het gastoudergezin.

2. WAT DOET KIDS FIRST GASTOUDERBUREAU?

Ons gastouderbureau bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind zoeken en ouders die kinderen willen opvangen. Gastouders verzorgen opvang aan maximaal 6 kinderen. Indien de gastouder zelf kinderen heeft onder de 4 jaar, mag de gastouder maximaal 4 kinderen opvangen, inclusief eigen kinderen onder de 4 jaar. De opvang vindt plaats in het huis van de gastouder of in het huis van de ouder. Voor kinderen van 4-13 jaar bieden gastouders de mogelijkheid tot buitenschoolse opvang.

3. DE WERKWIJZE GASTOUDERBUREAU

Via het gastouderbureau van Kids First kunnen ouders op verschillende manieren een gastouder vinden die aan hun wensen beantwoordt. Ze kunnen zelf een gastouder aandragen, ze kunnen in ons digitale bestand naar een passende gastouder zoeken of ze kunnen Kids First verzoeken om specifiek voor hen naar een gastouder op zoek te gaan.

In alle gevallen worden de gastouders door Kids First gescreend volgens vaste criteria. Die screening betreft praktische zaken, zoals veiligheid, hygiëne en (voldoende) slaap- en speelruimte. Tevens wordt aandacht besteed aan opvoedingsideeën, motivatie en sfeer.

Als vraag- en gastouder beiden hebben aangegeven dat zij met de opvang willen starten wordt een overeenkomst opgesteld, waarin de afspraken tussen partijen worden vastgelegd. Na circa 2 maanden wordt de opvang geëvalueerd.

4. DE EISEN AAN GASTOUDEROPVANG

4.1 DE WETTELIJKE EISEN AAN DE GASTOUDER

Gastouders dienen te voldoen aan de volgende kwaliteitseisen, voordat zij kunnen worden ingeschreven in het Landelijk Register.

De wettelijk bepaalde eisen aan de gastouder zijn:

- de gastouder is 18 jaar of ouder
- de gastouder woont niet op hetzelfde adres als de ouder
- tijdens het werk spreekt de gastouder Nederlands
- de gastouder heeft een MBO-2 diploma Helpende (Zorg) en Welzijn of een ander vrijgesteld diploma waarmee u aan de eisen voldoet
- de gastouder heeft een erkend certificaat "Goed Gastouderschap"
- de gastouder heeft een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan Kinderen VAN het Oranje Kruis of een geregistreerd certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers van NedCert
- de gastouder heeft een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) en indien de opvang bij de gastouder plaatsvindt hebben alle volwassen huisgenoten een Verklaring omtrent het Gedrag
- de eigen kinderen van de gastouder staan niet onder toezicht.

4.2 DE WETTELIJKE EISEN AAN DE LOCATIE

- het maximaal aantal (opvang)kinderen per gastouder is afhankelijk van de leeftijd van de eigen en opvangkinderen, namelijk:

in een groep van 0 tot 4 jaar

mogen maximaal 5 kinderen tegelijk aanwezig zijn, waarbij eigen kinderen worden meegeteld. Van die 5 kinderen mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar

in een groep van 0 tot 13 jaar

mogen maximaal 6 kinderen tegelijk aanwezig zijn, waarbij eigen kinderen tot 10 jaar worden meegeteld. Van die 6 kinderen mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar

als er kinderen tot 1,5 jaar worden opgevangen, moet er een aparte slaapruijnte (buiten de speelruimte) zijn voor deze kinderen

- de woning is **altijd** (in zijn geheel) rookvrij
- er zijn buiten voldoende speelmogelijkheden, afgestemd op het aantal kinderen en de leeftijd van de kinderen
- er zijn voldoende goed functionerende rookmelders aanwezig
- als de gastouder meer dan drie kinderen opvangt, dient er een achterwacht te zijn

5. WAT HOUDT EEN PEDAGOGISCH BELEID IN?

Het pedagogisch beleid geeft aan welke uitgangspunten en welke werkwijze worden gehanteerd bij de omgang met kinderen en bij de opvoeding.

Er zijn verschillende opvattingen over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. De drie belangrijkste stromingen worden hier kort beschreven:

kind = aanleg

De aangeboren aanleg bepaalt de ontwikkeling van een kind. In deze visie heeft het niet zoveel zin een kind iets aan te leren. De spontane ontwikkeling van het kind staat voorop.

kind = omgeving

De ontwikkeling van een kind is vooral afhankelijk van de omgeving. De invloed van de opvoeding is dus groot en staat centraal.

kind = aanleg + omgeving

Zowel de aanleg als de omgeving van het kind beïnvloeden de ontwikkeling. Door de opvoeding kan de ontwikkeling van het kind als individu worden gestimuleerd.

6. DE PEDAGOGISCHE VISIE VAN KIDS FIRST

Kids First gaat ervan uit dat zowel de aangeboren aanleg als de omgeving, in wisselwerking met elkaar, de richting bepalen waarin het kind zich ontwikkelt. De omgeving van het kind bestaat onder meer uit het gezin, de school en de vriendjes. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan deze ontwikkeling, afhankelijk van het aantal uren dat het kind in het gastoudergezin doorbrengt. Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis voor een goede ontwikkeling van een kind. Gastouders zorgen voor warmte en geborgenheid. Ook geven zij de kinderen volop de gelegenheid om zich te kunnen ontplooiën. De gastouder heeft persoonlijke aandacht voor het kind als individu. Kids First stelt zich als doel om binnen gastoudergezinnen een omgeving te bieden, waarin kinderen kunnen opgroeien tot zelfstandige, evenwichtige mensen met respect voor anderen en zichzelf.

Het pedagogisch beleid zoals hiervoor beschreven, leidt tot een aantal uitgangspunten die gelden voor de opvang in gastoudergezinnen via het gastouderbureau van Kids First .

7. DE PEDAGOGISCHE BASISREGELS

- Het kind moet zich kunnen thuis voelen in het gastoudergezin.
- De gastouder toont respect en waardering voor de individualiteit van het kind.
- De gastouder stimuleert de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties.
- De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden.

- Een goede verzorging in een veilige hygiënische omgeving is gegarandeerd.

8. DE PEDAGOGISCHE BASISREGELS IN DE PRAKTIJK

Thuis in het gastoudergezin

Thuis is de plaats waar men zich op zijn gemak, niet als een vreemde voelt (van Dale). Voordat de eigenlijke opvang start, wordt veel tijd en aandacht gegeven aan de kennismaking. Bij voorkeur krijgt het kind de gelegenheid vooraf te wennen aan het gastoudergezin en de nieuwe situatie.

Bas (2) gaat met moeder voor het eerst op bezoek bij zijn gastouders. Hij is wel een beetje verlegen. Hij wordt met rust gelaten en krijgt drinken uit een mooie beker, speciaal voor hem. Het ijs breekt snel. Na de eerste keer gaat hij met moeder nog een paar keer langs. Hij heeft al snel zijn eigen plaatsje in de nieuwe omgeving gevonden.

Alleen in een veilige, vertrouwde omgeving kunnen kind en gastouders een goede relatie opbouwen die de ontwikkeling van een kind stimuleert. Dat betekent onder meer, dat gastouders in staat moeten zijn de signalen van een kind op te vangen en hierop adequaat te reageren.

Saskia van 4 maanden is sinds 2 weken in het gastoudergezin. Na de voeding wordt zij in bed gelegd. Na 5 minuten gaat ze huilen. De gastouder wacht even en vraagt zich af of Saskia genoeg heeft gedronken. Ze gaat naar haar toe en pakt haar op. Dit blijkt al genoeg te zijn, want Saskia wordt hier rustig van. Na een poosje wordt ze terug in bed gelegd en gaat de gastouder zachtjes naar beneden.

In dit voorbeeld probeert de gastouder te begrijpen wat er aan de hand is en wat ze hier vervolgens het beste aan kan doen. Het kind voelt zich veilig en kan weer rustig gaan slapen.

Zelfstandigheid en eigenheid

Kids First vindt het van belang dat de zelfstandigheid van kinderen wordt aangemoedigd. Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te doen. Iets wat lukt, geeft hun zelfvertrouwen en zorgt ervoor dat ze zelf initiatieven nemen. De gastouder begeleidt een kind op weg naar deze zelfstandigheid. Dat kan op verschillende manieren. Belangrijk is voor ogen te houden, dat kinderen vaak meer kunnen dan volwassenen denken.

Iedere week gaan de gastouder en Kim (2) naar de kinderboerderij. De gastouder heeft gemerkt, dat Kim zelf graag meehelpt bij het aan- en uitkleden. De gastouder zegt dan ook: 'Pak je jas maar.' Ze ziet dat Kim probeert haar jas aan te trekken. Omdat dit niet meteen lukt, helpt de gastouder haar door te zeggen: 'Steek je arm hier maar in'. Kim is zichtbaar trots dat ze nu zelf haar jas heeft aangedaan.

In dit voorbeeld geeft de gastouder mondeling aanwijzingen. In de loop van de tijd kan ze het kind stapsgewijs steeds meer zelf laten doen.

Het bijzondere van een kind is dat het net even anders is als andere kinderen. Wij vinden het vanzelfsprekend, dat recht wordt gedaan aan de eigenheid van het kind. Een kind krijgt eigenwaarde, als het als zelfstandig individu met zijn emoties, lichamelijke en

geestelijke mogelijkheden wordt gewaardeerd en gerespecteerd. Een gastouder houdt dan ook rekening met het ontwikkelingsstadium en tempo van het kind: wanneer kan het kind wat aan. Voor een goede band tussen gastouder en kind is het belangrijk, dat de emoties van het kind serieus worden genomen.

De gastouder haalt Maarten (7) 's middags van school. Hij heeft de hele dag hard gewerkt en de gastouder weet dat hem dat veel energie kost. Onderweg naar huis rent Maarten voor haar uit en geeft nauwelijks antwoord op haar vragen. Tijdens het theedrinken merkt de gastouder dat hij niet op zijn stoel kan blijven zitten. Ze besluit het theedrinken kort te houden en stelt hem voor om te gaan voetballen. Maarten vindt dit een goed plan.

Stimulering van de persoonlijke en sociale competenties

Elk kind heeft zijn eigen tempo en ontwikkelt zich op het ene gebied sterker, op het andere gebied minder sterk. Dit maakt ieder mens verschillend en uniek.

De gastouder besteedt op persoonlijke wijze aandacht aan de ontwikkeling van het kind. Veel gebeurt spontaan en intuïtief. Maar aan sommige zaken moet méér of speciaal aandacht worden besteed.

De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn ontwikkeling. Ook signaleert de gastouder bepaalde aspecten van de ontwikkeling. Op verzoek van en in overleg met de ouders heeft de gastouder ook een sturende functie.

Kids First verwacht van gastouders, dat zij kennis en ervaring hebben met de verschillende ontwikkelingsfasen.

De ontwikkeling speelt zich af op verschillende gebieden die meestal als volgt worden onderverdeeld:

Lichamelijke ontwikkeling

De gastouder houdt zorgvuldig in het oog hoe ver de lichamelijke ontwikkeling van het kind is gevorderd. Het kind krijgt voldoende ruimte om te kunnen klauteren, kruipen en springen. Ook het speelgoed dat de ouders aan de gastouder ter beschikking stellen of dat de gastouder zelf in huis heeft, is op de ontwikkeling en ontplooiing van de lichamelijke mogelijkheden van het kind afgestemd.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De gastouder begeleidt, volgt en beïnvloedt het kind in zijn sociale en emotionele groei. Het kind krijgt aandacht als het verdrietig is en zijn vreugde wordt gedeeld. In de ontwikkeling van sociale vaardigheden speelt de gastouder een actieve rol.

Jelle (4) is verdrietig als zijn moeder hem wegbrengt. De gastouder heeft tijd en aandacht voor hem. Hij wordt op schoot genomen en de gastouder gaat met hem puzzelen.

Suzan (3) heeft een buurmeisje op bezoek. Zij mag niet aan het speelgoed van Suzan komen, tot haar grote verdriet. De gastouder legt Suzan uit, dat samen spelen samen delen betekent.

Verstandelijke ontwikkeling

Aan de verstandelijke ontwikkeling van het kind besteedt de gastouder op allerlei manieren actief aandacht. Door in te gaan op vragen van het kind (waarom is de lucht blauw?), te wandelen en uitleg te geven over wat kinderen zien en meemaken. Door het bouwen van blokkenhuizen en het spelen met vormen en kleuren. De taalontwikkeling van het kind wordt in sterke mate bevorderd door met het kind te praten, te lezen, plaatjes te kijken en te zingen.

Creatieve ontwikkeling

Creativiteit van kinderen kent geen grenzen: de doos is het schip, de vloer de zee en de beer de boef. Met verf, papier, potloden en plaksel maken kinderen de wereld nog mooier. Het is belangrijk dat de creativiteit en fantasie van het kind tot hun recht komen.

Meestal komen in de omgang en het spel met een kind meerdere aspecten van de ontwikkeling tegelijkertijd aan bod. In onderstaand voorbeeld worden zowel de motorische als de sociaal-emotionele en de verstandelijke ontwikkelingsgebieden aangesproken.

Michiel (2) pakt een houten puzzeltje uit de kast en loopt hiermee naar de gastouder. Deze neemt hem op schoot. Michiel haalt de puzzelstukjes uit de puzzel en de gastouder pakt de stukjes aan en benoemt ze. Samen hebben ze hier plezier in. De gastouder zegt: 'Kijk, het hondje moet hierin.' Michiel haalt het stukje er weer uit en laat het de gastouder herhalen. Dan pakt de gastouder het eendje en zegt: 'Probeer jij het maar, waar is het eendje?'

'Ga uit van het kind. Ga uit van wat het kind wil. Probeer uit te vinden wat hij in een bepaalde periode wil. Soms zal hij geen zin hebben in een zoet verhaal, in een lief gezinsboek, hij zal zin hebben in een stout verhaal van belletje trekken en met roomtaarten smijten. Welnu, het is zijn goed recht. (Wij lezen ook niet altijd Shakespeare, we lezen ook wel 's een detective, dat is ons goed recht.)'

Annie M.G. Schmidt

Normen en waarden

Ieder mens heeft zijn eigen normen en waarden. Wat belangrijk wordt gevonden, verschilt van mens tot mens. Normen en waarden spelen zeker bij de opvoeding van kinderen steeds een rol. Verbaal en non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden.

Vincent (2) heeft zijn beker melk zonder knoeien opgedronken en krijgt een aai over zijn bol. Hij weet nu dat zijn gastouder tevreden is.

Elze (6) pakt speelgoed af van haar vriendje. De gastouder vertelt haar dat je speelgoed niet zomaar mag afpakken maar erom moet vragen.

In het gastoudergezin zijn afspraken gemaakt over het tijdstip waarop wordt gegeten. Gijs (9) weet dat iedereen zich hieraan houdt en zorgt er ook voor op tijd te komen.

Belangrijke normen en waarden van de ouders en het gastoudergezin moeten op elkaar zijn afgestemd. Bijvoorbeeld op het gebied van godsdienst, omgaan met vriendschappen en conflicten, taalgebruik, respect hebben voor elkaar en elkaars spullen en

verantwoordelijkheid leren nemen. Het is goed elkaars opvattingen te kennen en te bespreken hoe daarmee zal worden omgegaan.

Sommige zaken zullen bij de gastouder echter wat anders gaan dan thuis. Dat hoeft geen problemen op te leveren. Integendeel. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zien dat er verschillen zijn en hiermee leren omgaan. Dit kan een aanvulling zijn op de thuissituatie en zelfs een verrijking. Respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen spelen ook hierbij een belangrijke rol.

Verzorging en veiligheid

Ieder kind heeft recht op een goede lichamelijke verzorging, in een schone omgeving, waardoor onnodige ziektes worden voorkomen.

De aard van de verzorging hangt af van de leeftijd van kinderen. Bij een baby nemen voeding en verzorging meer plaats in dan bij schoolgaande kinderen. Ook bij de verzorging is het belangrijk, dat het kind warmte en aandacht ervaart.

Hoe te handelen in noodsituaties?

De ruimten waar de kinderen tijdens de opvang verblijven in geval van een calamiteit zo snel mogelijk verlaten.

De gastouder heeft een vluchtplan route.

Een kind voelt zich prettig en veilig, wanneer ritmen en gewoonten in de verzorging thuis en bij de gastouders goed op elkaar zijn afgestemd. Ouder en gastouder maken daarom afspraken met elkaar over allerlei onderdelen van de verzorging:

Voeding:	hoe vaak, welke voeding, wel of geen snoep.
Zindelijkheid:	hoe vaak verschonen, wanneer begint de zindelijkheidstraining.
Slapen:	waar, wanneer, slaapritueel, zorg voor voldoende rust bij oudere kinderen.
Ziekte:	wat doet de gastouder als het kind ziek wordt.
Hygiëne:	tanden poetsen, handen wassen.

De gastouders zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind tijdens de opvanguren. Huis en tuin moeten veilig zijn ingericht. Gelet wordt op bijvoorbeeld traphekjes, het opbergen van gevaarlijke stoffen, speelgoed en stopcontactbeveiligingen. De slaapruijnte van het kind moet rustig, rookvrij en goed te ventileren zijn. Als de gastouders huisdieren hebben, staat de veiligheid van het kind voorop. En als het kind groter is en buiten gaat spelen, moeten de gastouders ervan verzekerd zijn dat dit geen gevaar oplevert voor het kind.

De totale indruk van de woonsituatie moet in orde zijn: veilig en gezond. Al deze en andere punten maken onderdeel uit van de risico-inventarisatie die de overheid verplicht stelt. Aan de hand van risico-inventariseringslijsten wordt nagegaan of de opvang voldoet aan de door de overheid vastgestelde veiligheids- en gezondheidseisen. Deze risico-inventarisatie wordt jaarlijks herhaald. De GGD heeft de taak om bij het gastouderbureau te controleren of dit daadwerkelijk gebeurt. Ouders hebben de mogelijkheid de risico-inventarisatie in te zien.

Verder moeten gastouders en de inwonende volwassen huisgenoten, een zogenoemde 'Verklaring omtrent het gedrag' overleggen.

9. DE SAMENWERKING TUSSEN VRAAG- EN GASTOUDERS

In de relatie tussen gastouders en kind is de inbreng van de eigen ouders van grote betekenis. Een prettige relatie tussen vraag- en gastouder die gebaseerd is op vertrouwen, heeft een positieve invloed op het kind.

Voor een goed verloop van de samenwerking zijn de volgende drie punten essentieel.

Afstemming

Een goede voorbereiding van het kind op de nieuwe situatie in het gastoudergezin bepaalt voor een groot deel of de opvang een succes wordt. Afstemming tussen ouders en gastouders is belangrijk om de opvoedingsmilieus van het eigen en het gastoudergezin dichtbij elkaar te brengen. Hoewel de ouder en de gastouder de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van het kind delen, blijven de eigen ouders altijd eindverantwoordelijk.

Wederzijds respect en privacy

Respect voor elkaars mening, cultuur, religie en opvattingen vormt de basis voor een goede samenwerking. Vraag- en gastouders zullen moeten geven en nemen, maar beiden moeten zich in de gezamenlijke aanpak kunnen blijven vinden.

Vraag- en gastouders zien en horen veel van elkaar. Een zorgvuldige omgang met privacygevoelige informatie is vanzelfsprekend.

Informatie en afspraken

Goede afspraken zijn nodig om duidelijk te maken wat vraag- en gastouders van elkaar kunnen en mogen verwachten. Het reglement van het gastouderbureau kan hierbij als leidraad dienen. Daarnaast is het van belang dat ouders en gastouders op een open en eerlijke manier informatie uitwisselen en eventuele problemen bespreken.

Vraagouders hebben recht op volledige informatie over de wijze waarop de gastouders met hun kind omgaan. Het is essentieel dat zij weten hoe het kind zich voelt en waarmee het kind zich in het gastoudergezin bezighoudt.

10. DE ROL VAN KIDS FIRST GASTOUDERBUREAU

De wet bepaalt dat gastouderopvang moet bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Kids First houdt nauwlettend in de gaten of de opvang bij de gastouders met wie wij samenwerken, aan deze eis voldoet. Daarbij hanteren wij een aantal vaste criteria, standaardvoorwaarden en (wettelijke) regels die de basis vormen voor de gastouderopvang.

Het gastouderbureau van Kids First heeft een adviserende, bemiddelende en ondersteunende rol bij het tot stand brengen en onderhouden van een goede samenwerking tussen vraag- en gastouders. De bemiddelingsmedewerkers van het gastouderbureau begeleiden het opvangtraject en hebben regelmatig contact met de vraag- en gastouders. Het zorg dragen voor een goede communicatie tussen alle partijen beschouwen wij als essentieel onderdeel van onze dienstverlening.

Vraagouders hebben niet alleen rechten ten aanzien van de manier waarop de gastouder hun kind opvangt. Ook ten opzichte van Kids First kunnen zij rechten doen gelden.

Recht op informatie

Kids First informeert de ouders over het beleid, de procedure en de werkwijze van het gastouderbureau. Tevens worden ouders op de hoogte gebracht van hun rechten en plichten in de gastouderopvang en van bijzondere regelingen, zoals de klachtenprocedure en belastingvoorschriften inzake kinderopvang.

Recht op advies

Ouders kunnen advies vragen over de pedagogische aanpak van hun kind. Deze adviserende rol wordt vervuld door de coördinator die eventueel kan doorverwijzen naar de daarvoor geëigende instanties.

Recht op klachtenbehandeling

Kids First heeft een klachtenregeling die geldt voor alle aspecten van de organisatie en dienstverlening. Ouders kunnen bij klachten over de opvang contact opnemen met de coördinator.

Recht op bescherming van privacy

Persoonlijke gegevens van ouders worden vertrouwelijk behandeld.

Recht op inspraak

Als ouders dat wensen, kunnen zij zitting nemen in de oudercommissie. De oudercommissie heeft onder meer adviesrecht over het algemeen kwaliteitsbeleid, het pedagogisch beleidsplan, de deskundigheidsbevordering van gastouders, wijziging van de prijs en bureaunkosten en de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid.